

Nr 23.

Ankom till riksdagens kansli den 6 mars 1936 kl. 3 e. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av väckt motion om viss ändring i 59 § lagen om vägdistrikt.

I en inom andra kammaren väckt, till konstitutionsutskottet hänvisad motion, nr 516, av herr *Johansson* i Tväråselet *m. fl.* hemställes, »att riksdagen måtte vidtaga den förändringen i § 59 lagen om vägdistrikt, att Kungl. Maj:t eller länsstyrelser tillerkännes befogenhet att på framställning av vägstämman medgiva vägdistrikt rätt att å kommunalnämnd eller särskilt utsedda förtroendemän överlåta vägskattens debitering, uppbörd, indrivning och redovisning».

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

I 63 § första stycket lagen om väghållningsbesvärets utgörande på landet den 23 oktober 1891 stadgades, bland annat, att konungens befallningshavande ombesörjer på vägstyrelsens därom framställda begäran, att vägskatten varder genom vederbörande i sammanhang med kronoskatterna debiterad, indriven och redovisad, på sätt om landstingsmedel är föreskrivet; ägande konungens befallningshavande jämväl förordna om avskrivning av sådana avgifter till vägkassan, som i anseende till bristande tillgång icke kunna indrivas.

I 63 § tredje stycket i samma lag finnas vidare särskilda regler och bestämmelser för det fall att väghållningsskyldiga önska överlämna debiteringen och uppbörden åt kommunalnämnd eller särskilt utsedda förtroendemän.

I 48 § lag om landsting den 20 juni 1924 stadgas, bland annat: »Länsstyrelsen ombesörjer, på landstingets därom framställda begäran, att de av landstinget till uttaxering beslutade medel under benämning landstingsmedel varda genom vederbörande, i sammanhang med kronoskatterna, debiterade och indrivna samt i riksbanken insatta inom den tid och med det ansvar, som är för kronans uppbörd stadgat.»

I det av 1929 års vägsakkunniga avgivna betänkande hade i 65 § i förslag till lag om vägdistrikt allenast stadgats att vad om debitering, uppbörd, indrivning och redovisning av landstingsmedel är stadgat skulle äga motsvarande tillämpning beträffande vägskatt, men i övrigt icke upptagits bestämmelserna i 63 § lag om väghållningsbesvärets utgörande på landet. I proposition nr 21 till 1934 års riksdag upptogs i förslagets 59 § den av

de sakkunniga föreslagna bestämmelsen oförändrad. Departementschefen anförde beträffande denna fråga: »I några yttranden har föreslagits bibehållande i stort sett av nu gällande bestämmelser, enligt vilka det står vägstämman fritt att överlämna vägs kattens debitering, uppbörd och redovisning åt kommunalnämnd eller särskilt utsedda förtroendemän. Då emellertid den i de flesta vägdistrikt tillämpade ordningen, innebärande att vägs kattens debitering m. m. sker på sätt om landstingsmedel är stadgat, torde vara att föredraga, anser jag mig böra biträda sakkunnigförslaget, enligt vilket denna ordning blir obligatorisk.»

Riksdagen godkände sedermera 59 § i lag om vägdistrikt med den av de sakkunniga föreslagna formuleringen, utan att göra något uttalande om paragrafens rätta tolkning. Av ovannämnda bestämmelser i 48 § lag om landsting och 63 § första stycket lag om väghållningsbesvärets utgörande på landet framgår, att det står landstinget resp. väghållningsskyldiga fritt att antingen överlämna debiteringen och uppbörden till konungens befallningshavande eller ock förfara på annat sätt. Beträffande landstingsmedel har dock icke förekommit annat förfarande än att debitering och uppbörd verkställts genom konungens befallningshavande, varemot i flera vägdistrikt väghållningsskyldiga plägat begagna sig av möjligheten att verkställa debiteringen och uppbörden på annat sätt.

Såväl de sakkunniga som departementschefen hava emellertid utgått från den uppenbarligen felaktiga förutsättningen att landstingsmedlen obligatoriskt skulle debiteras och uppbäras genom konungens befallningshavande. Den motsatta uppfattningen har tidigare hävdats av både Kungl. Maj:t och riksdagen. Sålunda anfördes i proposition till 1924 års riksdag, nr 188, med förslag till lag om landsting, att ovannämnda bestämmelse i 48 § förslaget till lag om landsting, vilken sedermera av riksdagen antogs oförändrad, innebure, att landstinget är oförhindrat att ordna landstingsmedlens debitering och uppbörd på annat vis, än bestämmelserna förutsätta såsom det regelmässiga. Riksdagen har jämväl i annat sammanhang i skrivelse vid 1933 års riksdag, nr 254, hävdats, att landstingslagen § 48 uttryckligen gjorde debiteringen och uppbörden av landstingsmedel med biträde av häradsskrivare och kronouppbörds män i städerna, enligt konungens befallningshavandes befallningar, beroende av landstingets beslut och därom framställda begäran. Då enligt 59 § lag om vägdistrikt samma regler skola gälla för vägdistrikt, föreligger ej heller skyldighet för vägdistrikt att låta verkställa debitering och uppbörd av vägs katt genom konungens befallningshavande.

På grund härav anser utskottet att någon ändring i berörda 59 § i lagen om vägdistrikt icke är erforderlig för att uppnå det i motionen framförda önskemålet, då vägdistrikt redan nu har rätt att låta verkställa debitering och uppbörd av vägs katt på annat sätt än genom konungens befallningshavande.

Då emellertid ovannämnda bestämmelser i 63 § tredje stycket av 1891 års

lag om väghållningsbesvärets utgörande på landet icke blivit upptagna i lagen om vägdistrikt och sålunda tillämpningsbestämmelser kommit att saknas för det fall vägdistrikt begagnar sin rätt att ej låta verkställa debitering och uppbörd genom konungens befallningshavande, är det nödvändigt att dylika bestämmelser utfärdas. Dessa bestämmelser, vilka huvudsakligen behöva reglera sättet för upprättande och fastställande av debiteringslängd, ävensom förfarandet vid uppbörd och redovisning samt indrivning av restantier, kunna enligt utskottets mening lämpligen utfärdas av Kungl. Maj:t i administrativ väg under beaktande att olika regler rörande exempelvis avkortning och avskrivning icke få tillämpas för det fall, att debitering och uppbörd sker genom länsstyrelsen, och det fall, att annan ordning användes.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen, i anledning av förevarande motion, i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte, under erinran därom, att enligt bestämmelsen i 59 § lagen om vägdistrikt, vägdistrikt, i likhet med landsting, är oförhindrat att ordna vägskattens debitering och uppbörd på annat sätt än genom konungens befallningshavandes försorg, hos Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville utfärda reglerande föreskrifter angående vad som skall iakttagas för det fall vägdistrikt beslutar att på annat sätt än genom konungens befallningshavandes försorg ombesörja vägskattemedlens debitering och uppbörd.

Stockholm den 6 mars 1936.

På konstitutionsutskottets vägnar:

C. A. REUTERSKIÖLD.

Närvarande: Herrar Reuterskiöld, Hallén, Strömberg, Oscar Gottfrid Karlsson, Bergman, Sandegård, David Pettersson, Källman, Karl Bodin, Hagström, Carlström, Pehrsson i Göteborg*, Fast, Olsson i Mora, Ewald Lindmark, Andersson i Malmö, Nordström i Torsby, Ossbahr*, Eriksson i Toftered samt Nilsson i Göteborg.

* Ej närvarande vid justeringen.